

Трибуна вільного українського слова на чужій американській землі.

Адреса: Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J. Телефон: BErgen 4-0807 Телеф. УНІ: BErgen 4-1016

СТІВЕНСОН ДІСТАВ ПІДТРИМКУ ВІД ТРУМАНА НА ДЕМОКРАТИЧНІЙ КОНВЕНЦІЇ

Шікаго. — Сподіване швидко найменування кандидата на президента Злучених Держав на Красній Демократичній Конвенції не здійснювалося на четверговій нічній сесії з двох причин: 1. промови, якими ставлено кандидатів на найменування, забрали 12 годин часу, замість передбачуваних шість; 2. несподівано конвенція змінила своє становище до делегацій південних штатів, коли представники цих делегацій зажадали від конвенції висвітлення, чи їхні делегації мають право голосу на конвенції, коли вони не підписали "заяви лояльності". Серед великого замішання конвенція ухвалила 648½ голосами проти 512 признати право голосування делегації з штату Вірджинія на цій підставі, що закон цього штату вимагає, щоб кандидати, поставлені конвенцією, були теж поставлені на штейтових партійних балятах. Вислід голосування в справі делегації з Вірджинії дав притоку делегації з Луїзіани змінити своє попереднє становище і заявити, що вона підписує заяву лояльності. Делегація з Савт Кароліни набрала певності, що їй підлягає до голосу. Все це діялося під час ставлення кандидатів на найменування і тому конвенція не могла приступити до першого голосування над кандидатами. Усіх кандидатів поставлено 11 а в год. 2.30 ранку в п'ятницю перервавши засідання.

Кандидати зголошували в такій черзі: сен. Річард В. Россел, сен. Естес Кіфвер, сен. Роберт С. Керр, сен. Дж. Вільям Фулбрайт, Аверел Гарріман, Оскар Дж. Юнінг, губ. Адлей Е. Стівенсон, губ. Дж. Меннен Вільямс, губ. Пол А. Девер, губ. Гюберт Г. Гомфрі й віцепрез. Албен В. Барклі. Кожного кандидата ставив якийсь його прихильник, а після того йшли промови з підтримкою — по дві за кожного кандидата. Предсідник конвенції дозволив на найвище 25-хвилинну орацію для кожного кандидата, однак коли появилось ім'я губ. штату Ілліной, Стівенсона, делегати підняли такий гомін, що не дали прийти до слова тим, що його підтримували. У тому часі вже було відомо, що президент Труман дав свою підтримку Стівенсону, а це ще більше захопило делегати до маніфестації в користь кандидатури Стівенсона. Підтримку для Стівенсона виявив делегат з Канзас Сіті, Тамес Дж. Гейні, який під час допитів, як голосувати делегати з штату Мічиган, заявив, що він має дозвілення від президента Трумана віддати голос вже на першому голосуванні на губ. Стівенсона. Цю вістку підтвердив описав з Білого Дому, коли през. Труман особисто потелефонував свої інструкції Гейні. Становище президента, як кажуть, має вирішальний вплив на номінацію, однак це не перешкодило Кіфверові й Гарріманові вести далі агітацію за "співняння Стівенсона". Як можливих кандидатів на віцепрезидента згадував сен. Дж. Дж. Спармінгтон з Алабами, однак не виключаючи жодних осіб, як сенатор Чарльз Чапман, віцепрез. Барклі, конгресмен Рейберн, сен. Фулбрайт. Загальною віртя, що Стівенсон буде вибраний на третю партію, а през. Труман заповів, що приїде на конвенцію в п'ятницю вечір для виголошення своєї промови.

Республіканська партія розпочне передвиборчу кампанію

Денвер. — Діючий асистент особистої передвиборчої акції генерала Айзенгавера, Артур Г. Ванденберг сповістив, що новий керівник Республіканського національного комітету, Артур Е. Сомерфілд очолить виборчу акцію в користь ген. Айзенгавера. Наступного тижня Сомерфілд має прибути до Денверу для особистої наради з генералом про початок кампанії, в якій генерал має взяти найактивнішу участь. Свої твердження А. Ванденберг спирає на особисті розмови з Сомерфілдом у Нью-Йорку, куди він прибув після закінчення Республіканської Національної Конвенції в Шікаго.

СТРАЙК У СТАЛЕВАРНЯХ ПОЛАДНАНИЙ

Вашингтон. — Президент Труман особисто доручив у припинити страйкову юнію сталеварників і підприємців сталевих промисловості, заки визначив час свого візиту на Красну Демократичну Конвенцію в Шікаго. Президент заявив драматично обидвом сторонам, запрошенням до Білого Дому в четвер, що він бажає особистого покінчення 53-денного страйку, який, як сказав попереднього дня, секретар обидвох Роберт А. Фост, був гірший ніж загальний напад ворога бомбардувальниками. З Білого Дому не проголошено подробиць умов, однак стало відомо таке: Філіпп Морей, голова юнії сталеварників, добився підвищення по 22 центи на годину для 650,000 робітників, що належать до юнії; Бенджамін Ф. Ферлес, предсідник Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен,

ПОСЛУХАЛИ ЗАКЛИК ПРЕЗИДЕНТА

Голова юнії сталеварників Філіпп Морей (ліва) вітається з президентом Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен Бенджаміном Ферлесом при зустрічі в Білому Домі, куди закликав їх президент Труман. У висліді цих нарад та взаємним компромісом погоджено страйк в сталевій індустрії, який від двох місяців припиняв оборону продукцію.

Советам не вдалося виключити Західної Німеччини з Конференції Червоного Хреста

Торонто. — Перший удар між Заходом і Сходом на міжнародній конференції Червоного Хреста, яку саме відкрито в цьому місті, позначився спробою советських і сателітських делегатів не допустити делегатів Західної Німеччини до Ліги Товариств Червоного Хреста. Ця справа вирішувалася на засіданні Виконавчого Комітету Ліги, до якого введено зголошення західно-німецьких товариств Ч. Х. прийняти їх у члени Ліги. Крім того зголошили свої прохання Цейлон і Сан Маріно. Представник Советського Союзу, Борис М. Пашков, змінив заявив, що західно-німецького зголошення не належить прийняти до відома, бо воно не було включене в денний порядок. Однак советський вєсок перепав, коли прийшло до голосування.

Совети винні О.Н. понад 4 мільйони доларів

Об'єднані Нації, Н. Й. — З останнього фінансового звідомлення Об'єднаних Націй виходить, що Советський Союз винен цій міжнародній організації понад чотири мільйони доларів. Фінансовою базою праці Об'єднаних Націй з внески поодиноких держав членів. Бюджет О. Н. на 1952 рік вносить 42,940,000 доларів. Із звіту виходить, що до сі тільки Злучені Держави вплатили найбільшу суму, бо 15,843,894 долари, а до вирішували на цей рік залишається їм ще... 966 доларів, бо касова калькуляція каси ОН була зробиена вже тоді, як скасування Злучених Держав переклала свій чек. Натомість Советський Союз по день 30-го червня вплатив до каси ОН титулом своїх внесків тільки 14,855 доларів із загальної суми 4,229,590 доларів, які він повинен і зобов'язався вплатити.

Труман помилював замаховця на його життя

Вашингтон. — Пресовий секретар Білого Дому Джозеф Шорт сповістив у четвер представникам преси, що президент помилював замаховця на його життя порторіканця Оскара Коллязо, замінивши йому судовий вирок кари смерті на кару довічного ув'язнення. Ніяких подробиць і мотивації несподіваного вчинку президента кореспонденти отримати не змогли, проте, наскільки можна було зорієнтуватися, рішення це було спричинене бажанням підкреслити приязні відношення до населення Порто Ріко. Саме тепер входить в життя нова конституція цієї країни, затверджена Конгресом, що робить великий крок уперед в самоврядуванні Порто Ріко. Проте Труман не вважав групу замаховців за виявників дійсних настроїв населення острова. Це лише незначна група крайніх націоналістів, перед тим викликала повстання заворушення на острові, а після невдачі їхніх планів перевороту, задумала забити президента ЗДА. Більшість порторіканців настроєна приязно до ЗДА й Труман вважав, що він вчинив більше для їхніх побажань ніж якийсь з інших президентів ЗДА. Дружина помилюваного подякувала президентові, висловившись, що увесь нарід Порто Ріко сприймає цей вчинок, як вияв найбільшої прихильності до їхньої країни. Помилування прийшло на кілька днів перед виконанням судового присуду, за яким О. Коллязо мав 1 серпня скінчити своє життя на електричному кріслі. Замах на життя

ШЕФ ІРАНСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ ПЕРЕСТЕРІГАС НАРОД ПЕРЕД КОМУНІСТАМИ

Тегеран, Іран. — Новий директор іранської поліції ген. Касем Шейбани виступив вчора із радіозверненням до народу, перестерігаючи його перед хитрощами комуністів, які змагаються тепер до здійснення своїх підіривних цілей, прикриваючись нацією і націоналізмом. Ген. Шейбани є особистим приятелем прем'єра Моссадека і раніше він займав пост губернатора провінції Кузістан, але з цього посту був звільнений кілька днів тому попередник Моссадека на пості прем'єра, Агмад Гатаам. В своєму зверненні до народу ген. Шейбани твердив: "Як ви, очевидно, здаете собі справу, деякі чужі агенти і ворожі елементи позірно змінили свою краску і тепер під маскою націоналізму здійснюють свої зловісні плани, які становлять справжню основу їхньої програми. Ви ж знаєте їх дуже добре. Їх єдиною ціллю є продажі країну чужинцям та з чужинцями співпрацювати. Проганяйте такі елементи із своїх рядів та намагайтеся пізнати їх і поінформувати про їхні плани. Ви повинні знати, що ці люди позірно намагаються бути разом з вами в націоналістичних об'єднаннях і зібраннях, але тасмію приготують засоби для здійснення своїх перфідних планів". Тимчасом в самій країні уряд і поліція цілком опановують положення та привертають нормальний лад і порядок після заворушень в попередніх днях, з яких намагались скористати комуністи, зловживаючи націоналістичними почуваннями та амбіціями іранців і намагаючись звернути їх головно проти Англії і Злучених Держав. Це частинно пощастило їм і в кількох випадках відбулись антиамериканські демонстрації. Виступ шефа поліції свідчить, що Іран починає здавати собі справу із свого справжнього ворога та його хитрощів.

ЗДА намовляють Советів до посередництва в справі полонених в Кореї

Вашингтон. — Злучені Держави вислали свого посла в Москві, Джорджа Ф. Кенніна, ноту до советського міністерства закордонних справ, щоб воно вжило свого впливу і спонукало північно-кореєцькі і китайські комуністичні призначити постанови Женевської Конвенції в справі людських поведінок супроти воєнних полонених. Цей крок американського уряду, як загальнодумують, обчислений на те, щоб запобігти советським делегатам на конференції Міжнародного Червоного Хреста в Торонто вийти з агітаційним промовою проти ЗДА й Об'єднаних Націй. У своїй ноті до Москви, уряд ЗДА наводить три спеціальні послання Женевської Конвенції. У 1949 р. Північно-кореєцький уряд, як сказано в ноті, заявив 13 липня 1950 р., що буде підтримувати постанови конвенції, а китайські комуністи склали таку саму заяву з деякими застереженнями 16 липня 1952 р. Однак дотепер обидві воюючі сторони не дотримали цих зобов'язань. Що більше, вони ще поламали такі постанови: не дозволили на оглядини таборів воєнних полонених безпартійною організацією; табори воєнних полонених примістили недалеко від фронту, виставляючи їх на небезпеку воєнного діяння; не допускають посылки, призначення засуджених аліантським військовим судам за воєнні злочини колишніх воєнних старшин і командантів гітлерівської Вермахт, вважаючи, що без їх звільнення не пощастило ані добитись ратифікації парламентом договору про приєднання Німеччини до західно-європейської оборонної спільноти, ані набрати відповідну кількість воєнних діячів в рамках тої оборонної спільноти німецької армії. Велика частина інших колишніх німецьких старшин погоджується і підтримує цю думку. Між тими засудженими генералами, — звільнення яких німці домагались, — називається окремо маршал Фріц фон Манштейн, маршал Альберт Кессельринг і ген. Герман Гота. Два перші були звільнені британським, а останній американським військовим трибуналом. Німці вважають, що звільнення цих та інших засуджених генералів мало б величезне моральне і практичне значення для виконання Німеччини в Західну оборону.

Східна Німеччина організує "робітничі батальйони" молоді

Берлін. — Комуністичний уряд Східної Німеччини проголосив формування "робітничих батальйонів", до яких набиратиметься до північної служби молоді у віці понад 17 років. В офіційному повідомленні сказано, що перебування та вишкіл в цих батальйонах буде "службою для Німеччини" і допоможе молодим людям "розвинути їхні здібності" при допомозі спорту і збільшити їхню готовність до праці та "оборони миру". В західно-німецьких колах порівнюють ці батальйони з колишнім подібним "фронтом праці" Гітлера.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ ПРОМИСЛОВЕЦЬ ЛЯМОНТ ДЮ ПОНТ

Нью Лондон. — Тут помер, проживши 71 рік, один з найвизначніших промисловців країни Лямонт дю Понт, колишній директор і керівник знаної промислової спілки "Е. І. дю Понт де Немуре й Ко." Промисловець помер до того, як вийшов на заслужений відпочинок. Він був однією з найвизначніших фігур в промисловості країни. Він був однією з найвизначніших фігур в промисловості країни. Він був однією з найвизначніших фігур в промисловості країни.

АНТИАМЕРИКАНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ В СТОЛИЦІ ІРАНУ

Два дні тому іранським комуністам пощастило використати націоналістичні настрої іранців та організувати антиамериканську демонстрацію в Тегерані, столиці Ірану. На фото: поліція і військо розганяють демонстрантів. Описав шеф іранської поліції звернувся до народу із закликом, щоб не дозволяти червоним зарадкам здійснювати свої "зловісні плани" під маскою націоналізму.

ПОГОДИЛИСЯ НА "ЕВРОПЕІЗАЦІЮ" СААРЩИНИ

Париж. — Західно-німецький канцлер д-р Конрад Аденауер і французький міністер закордонних справ Роберт Шуман домовились вчора змагати спільно до "європеїзації" багатовікової між Німеччиною та Францією провінції Саарщини в рамках здійснюваного Плянш Шумана відносно злиття вугільної і сталевих промисловості шістьох західно-європейських країн. Обидва державні мужи вважають, що така розв'язка проблеми Саарщини, отже переміна її на "європеїзовану територію", безпосередньо підпорядковану адміністрації міжнародної агенції та з відповідним самоуправлінням, спричинить до поліпшення французько-німецьких стосунків та поступової ліквідації традиційних антагонізмів між обидвома країнами. Саарщина, що перед війною належала до Німеччини, тепер включена у французьку господарську систему. Канцлер д-р Аденауер і міністер Шуман домовились в цій справі під час конференції міністрів закордонних справ шістьох європейських країн: — Франції, Німеччини, Італії, Бельгії, Голландії й Люксембургу, які обговорюють тепер проблему створення "вищої влади", яка керувала б спільно вугільною та сталеву промисловістю цих країн. Міністри рішили відкласти до 15-го вересня вибір міста, що мало б бути столицею цієї нової "вищої влади". В поінформованих колах висловлюють це тим, що міністри в той спосіб бажали б дати Франції і Німеччині час формально вирішити долю Саарщини і після "європеїзації" тої провінції, її столиця Саарбрікен мала б бути обрана теж на оцінок міжнародної агенції а д м і н істрації Плянш Шумана. Наперед передбачується, що так Аденауер, як і Шуман зустрінуться з низкою труднощів для формального переведення в життя їхнього порозуміння в справі Саарщини, головно з боку публічної опії та парламенту їхніх країн, але рівночасно стверджують, що можливість розв'язки проблеми Саарщини це ніколи не були крапці і більш від термінів.

Німці домагаються звільнення засуджених генералів

Бонн, Німеччина. — Військові дорадники при західно-німецькому федеральному уряді почали тепер нову і посилену акцію в справі звільнення засуджених аліантським військовим судам за воєнні злочини колишніх воєнних старшин і командантів гітлерівської Вермахт, вважаючи, що без їх звільнення не пощастило ані добитись ратифікації парламентом договору про приєднання Німеччини до західно-європейської оборонної спільноти, ані набрати відповідну кількість воєнних діячів в рамках тої оборонної спільноти німецької армії. Велика частина інших колишніх німецьких старшин погоджується і підтримує цю думку. Між тими засудженими генералами, — звільнення яких німці домагались, — називається окремо маршал Фріц фон Манштейн, маршал Альберт Кессельринг і ген. Герман Гота. Два перші були звільнені британським, а останній американським військовим трибуналом. Німці вважають, що звільнення цих та інших засуджених генералів мало б величезне моральне і практичне значення для виконання Німеччини в Західну оборону.

Закінчено таємні переговори в Кореї

Токіо. — В п'ятницю рано аліантські і комуністичні представники закінчили в Панмунджом таємні переговори в справі перемир'я в Кореї, які велись від трьох тижнів в надії, що в той спосіб можна буде легше дійти до порозуміння. Проте, аліантський представник сьогодні заявив, що ці наради були "безуспішні". Предметом тих тасних нарад була єдина неузгоджена ще передумова перемир'я, а саме, справа репатріації полонених. Не вважаючи на всі сподівання і наляти, комуністи не відступили від свого домагання, щоб аліантські репатріювали всіх 160 тисяч північно-кореєцьких особами. В своєму листі до короля прем'єр Магер Паша твердить, що в цій "найжакчій кризі в історії Єгипту" — він намагався створити "вірний і чесний" уряд, який змагатиметься усунути причини тих нарікань. Ген. Нагіб Бей в своєму радіозверненні до народу і описав на пресовій конференції заявив, що він та армія, яка перелала переворот, в жадному разі не думають порушувати конституційний порядок країни та що військом, яким обставлено важливі урядові об'єкти, залишиться на тих постах тільки так довго, доки цього вимагатимуть "обставини". Рівночасно повідомлено, що король Фарук прийняв формально резігнацію головного команданта єгипетської армії перед переворотом ген. Могаммеда Гаїдаба Пашу та формально призначив головним командантом ген. Нагіба Пашу, який перервав переворот.

МАГЕР ПАША СТВОРИВ НОВИЙ УРЯД ЄГИПТУ

Каїро. — Після успішного перевороту в Єгипті, переведеного єгипетським воєнним генералом Могаммедом Гаїбом Бесм, оголошено вчора створення нового уряду з колишнім прем'єром Магер Пашою на чолі. Ген. Нагіб Бей, після перевороту, сам поставив домагання, щоб прес'єром був Магер Паша, називаючи його одним з політиком, якому без турбот про майбутнє можна повірити до краю країни. Король Фарук пішов назустріч цим домаганням та найменував Магера Пашу прем'єром. Новонайменований прем'єр створив новий безпартійний уряд, який вже був записаний королем Фаруком. В новому уряді Магер Паша, крім прем'єрства, перебрав теж міністерства внутрішніх і закордонних справ та війни і флоту, хоч здогадуються, що в короткому часі ці міністерства будуть обсяджені іншими

FOUNDED 1893

 Ukrainian newspaper published daily except holidays by the
 Ukrainian National Association, Inc.
 at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

 Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City,
 N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

 Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section
 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

PEREPLATA:	SUBSCRIPTION RATES:
На рік — \$10.00	One year — \$10.00
На пів року — \$5.25	Six months — \$5.25
На три місяці — \$2.75	Three months — \$2.75
В Джерсі Сіті і закордоном:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік — \$12.00	One year — \$12.00
На пів року — \$6.50	Six months — \$6.50
На три місяці — \$3.50	Three months — \$3.50
Число з понеділка (з англійською частинною):	Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language suppl.)
На рік — \$3.00	One year — \$3.00
На пів року — \$2.00	Six months — \$2.00

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОВОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДЕМОКРАТИЧНА ПЛЯТФОРМА

Конвенція Демократичної Партії в Шікаго ухвалила минулої середи свою передвиборчу платформу, визначаючи нею свої цілі у внутрішній і закордонній політиці. Платформу прийнято без дискусій, але над нею майже безперервно працював впродовж одного тижня Резолюційний Комітет, що складався з 108 осіб. Серед численних представників, які свідчили перед Комітетом в справах платформи, були члени делегатації Українським Конгресивним Комітетом представників американських українців.

Постанови Демократичної платформи охоплюють приблизно всі суттєві справи і проблеми, що стоять сьогодні перед Америкою. В протилежності до платформи Республіканської партії, яка силою свого опозиційного становища до теперішньої Адміністрації віддала багато місця критичним зауваженням на тему політики уряду Злучених Держав, Демократична партія в своїй платформі стверджує головні успіхи тієї політики та визначає дальші напрямки для неї.

Саму платформу можна б поділити на три частини: 1. загальні справи, 2. закордонна політика і 3. внутрішня політика. В загальних справах платформа нав'язує до теперішньої атомової доби, з якої можна вийти переможно тільки здійснюючи найвищі ідеали людства і демократичної системи. В закордонній політиці платформа рекомендує Високошанованій Адміністрації заходи для забезпечення колективної безпеки, підтримку до об'єднання Європи, допомогу для вільної Німеччини, підтримку для націй, що впади жертвою совєтського імперіалізму, підтримку орієнтальних і далеко-східних народів, колективну безпеку на Північному, окремі зусилля для скріплення країн на обох американських континентах, поширення світової торгівлі і т. п. Але найбільше уваги приділено численним внутрішньо-політичним справам, від невинного змагання до дальшого добробуту починаючи, а на проблемах рівних громадянських прав для всіх мешканців країни кінчаючи.

Ця остання проблема була і залишиться найважливішою проблемою не тільки в платформі, але й на самій конвенції. Справа повного зрівняння всіх громадян в правах, без уваги на їх расу, віросповідання, расові чи національні походження, з тою перманентною проблемою, яка ділить Злучені Держави на північні і південні стейти, справляє турботи кожноразом Конгресові та головно кандидатам на високі уряди, які намагаються дістати найбільше голосів при виборах. Демократична платформа цієї проблеми не розв'язує, але рекомендує дальші федеральні заходи, щоб їх розв'язати при допомозі відповідного законодавства. Республіканська платформа рішала, що цими проблемами повинні найбільше турбуватися місцеві стейтські уряди.

Головну увагу поодиноких націоналістических груп, отже і нашу, привокують, цілком зрозуміло, постанови платформи з закордонно-політичних справ. Треба привітати постанови платформи відносно права на самовизначення для всіх народів, як теж в справі допомоги народам, які впади жертвою совєтського імперіалізму, та проти поповнюваного Москвою злочину народорубства. Проте, як нас інформують представники УКК з Шікаго, усі ці зусилля, щоб добитися в платформі теж окремої і виразної згадки про Україну та її права, не потрапили перемогти різних тактичних труднощів, що їх висували з одного боку передвиборчі тенденції платформи, а з другого представники практичних керівників американської закордонної політики. Виявляється, що Америка все ще вірить в можливість чесати совєтського "дідка зрідка", що всілякі, як не червоні, то білі "впливи" в Америці все ще заважають та що потреби далі здобувати американську публічну опінію для української визвольної справи ще насправду великі.

Дмитро Галичін

Діючий заст. голови УКК.

РОЛЯ У. К. КОМІТЕТУ

 Звіт з діяльності У.К.К. за час від Четвертого
 до П'ятого Конгресу (1949 — 1952)

(12)

— В квітні 1951-го року передано радіосітку інтерв'ю радиского коментатора Гунара Бека з проф. Л. Добрянським, в якому проф. Добрянський твердив, що український народ вважає Злучені Держави за свою останню надію на визволення та що Злучені Держави в своєму власному інтересі повинні дати всю можливу допомогу українському визвольному руху. Інтерв'ю було передано радіосітку Колумбія Бродкестинг Компані з Вашингтону і Нью-Йорку.

— На початку 1951 року Н. П. Тайме надрукував низку інформаційних відомих співробітників Дрю Мідделтона і Гері Шварца про українське змагання, українську визвольну боротьбу на Рідних Землях та українську політичну акцію у вільному світі, підкреслюючи при тому українську опозицію не тільки

МІЖНАРОДНИЙ СВІТ ПРАЦІ І ВИГНАНЦІ-ДЕМОКРАТИ

Конгрес Міжнародної Селянської Юнії, який недавно відбувся у Вашингтоні, тішилася великою увагою міжнародного світу праці. Цей Конгрес не лише цікавився актуальною для всього світу реформою (про важливість якої аказував я вже на сторінках "Свободи"), але мав теж велике політичне значення. Рухливий тепер у міжнародному житті світ праці, ведений міжнародним вільним професійним комітетом, використав цей Конгрес для поширення своїх політичних ідеалів, як теж для зв'язку з демократами — вигнанцями з країн окупованих більшовицьким режимом.

Конгрес вітає секретаря Американської Федерації Праці — заявляючи, що у такій важливий момент історії цей конгрес є етапом в боротьбі за свободу і мир. Продуктивні маси: однакові селянські, які робітничі мають одні цілі і бажання і вони змагаються до соціальної справедливості і соціального поступу. Америка не знає соціальних мас і тому вона не бажав замінити совєтський феодалізм старим феодалізмом поміщиків, аристократів і королів. Іде змагання створити новий демократичний порядок у світі — порядок, який забезпечить суспільство від усього тоталітаризму: совєтського, чи й іншого. В цьому змаганні і зорганізоване робітництво, і вільний селянський світ знаходять спільну мову.

На цьому Конгресі впади деякі цікаві думки про погляд Америки на низку важливих сьогодні світових проблем. Розуміється не цієї офіційної Америки, заслоненої дипломатичними манерами, але тієї Америки, яка живе і думає безпосередньо. Заступаючи думку восьми мільйонів зорганізованого американського робітництва, секретар Американської Федерації Праці сказав, що американці не хотять і не можуть стати якімись підлітками москалів ("Бразд-рошес" — як він висловився). Справжній американець не зміг би ніколи бути тоталітаристом російського типу — навіть, якщо захотів мавувати росіяни. Тому то Америка мусить протиставити совєтським методам і практикам совєтської тоталітарної контролю, а шукати зв'язків із тими представниками народів з-поза, залізної курутин", які теж протиставлять свої методи. З другої сторони відношення Америки до екзильних демократичних груп в ніякому випадку не бизнесове.

Америка не хоче нікого поновлювати або експлуатувати. Америка не хоче сателітів, лакеїв, чи підслеників. Вона хоче мати партнерами незалежні думуючі і конструктивно критичні люди, які можуть стояти на власних ногах і які знають, як і коли і кого вдарити. І таких людей вона шукає тепер між тими вигнанцями, які виліли протиставити і гітлерівським і сталінським тоталітаризмам. Сьогодні Америка йде здобути серця і розум тих людей і народів, які протиставлять більшовицькій системі терору, щоб

Микола Чубатий

КРИМ ТА УКРАЇНА

I.

В Совєтах несподівано зросло заінтересування Кримом. В історичних журналах заговорили про минуле Криму та його невідлучний зв'язок з Росією. Окрема експедиція Високошанованій Академії Наук під проводом академіка Грекова прибула з Москви до Симферополя, де влаштовано окрему наукову секцію, що мала вказати невідлучний зв'язок Криму "зі східними слов'янами" та переконати світ, що роля так званої Кримської Орди та кримських татар була переходова та без значення для національного та культурного характеру кримського півострова.

Звідки це несподіване заінтересування Москви Кримом? Де причина, що Політбюро на Кремлі зрушило цілий свій науковий апарат для заасадновання історичного та культурного зв'язку Криму "зі східними слов'янами"? Вкінці чому ту роботу не віддали Українській Академії Наук, територіально ближчій до Криму, а тільки Московській? І то під проводом акад. Грекова відомого дослідника Історії кримської Русі-України. Немає сумніву, що в цій науковій експедиції з Москви та

сад. Не можна допустити, щоб американці диктували тому, що вони дають матеріальні засоби. Чистих принципів, вартісних ідей і простолінійних людей не купити за гроші. З другого боку Америка не може мати таких аспірацій, як це зробила на спілку з Англією у випадку з урядом Міколайчика. Це не відповідна метода для демократичної Америки. Америка має дати допомогу екзильним демократам на засадах взаємної поваги, "лендліз". Ідеї демократичного світу однакові і для тих, хто дає і для тих, хто дістає. Ім треба йти разом, як рівним партнерам для спільної дії у взаємній повазі й довірі та й працювати спільно і боротися спільно для загальної цілі: встановлення кращого, вільного і справді мирного світу.

Ці думки з останнього Міжнародного Селянського Конгресу передаємо як зразок, на яких основах американське суспільство йде до боротьби із загальним світовим лихом — більшовизмом. Основи не лише сприйняті, але чесні і шляхетні і вони закликають, що по цій стороні перемога.

Який жаль лише, що на таких міжнародних конгресах, на яких говорять про Україну і заставляються над її долю, нема українського представництва. Чи ж для нашого селянського народу нема місця у міжнародній селянській Юнії? Чи ж між українськими партіями нема селянської партії, нема селянських діячів, які зголосили б теж свою участь у цій міжнародній селянській організації, а вона напевно їх прийме. Не можна дозволити, щоб справи України обговорювалися і вирішувалися без українців.

T.

в цьому науковому заінтересуванні Кримом ажраз тепер, криється важна політична проблема викликана міжнародним положенням СРСР. Цілий цей науковий рух, це підприємство московського Політбюро, яке прямо наказало московським вченим перенести свою роботу по вказаних ліній з готовим наперед вислідом.

Кожна дитина хіба знає, що Крим німає нічого спільного з далекою Москвою, ані з історією московського народу, дарма, що Крим нині є частиною Російської Соціалістичної Союзнаї Республіки, отже Росії. Ані історично, ані географічно, ані економічно Крим не належить до Московщини.

Московські вчені соромливо скрили претендента до Криму під збірне поняття "східних слов'ян", етнічної одиниці створеної ними московською псевдонаукою. Колись за царату говорилось відкрито про "адін руський народ"; нині совєтські вчені називають його східними слов'янами. Цілі томи списані нині в Совєтах на те, щоб доказати неправду, що в старих часах, кимсь Русі-України всі східні слов'яни творили один народ в мовному, етнічному та політичному розумінню. Саме шен

кий обговорювали на телевізійну справу призначених з Акту Взаємної Безпеки 100 мільйонів доларів на допомогу вільнодумним рухам поновлення Москвою народів. Ця дискусія, що велася на форумі Джорджтаунського університету, мала широкий відгомін теж в американській пресі.

На початку 1952 року пресовий "Бел Синдикат", коментуючи справу асигнації з Акту Взаємної Безпеки 100 мільйонів доларів на допомогу вільнодумним рухам, признає ризик сенаторові Патові МекКаревої, який мав домагається, щоб "з українцями започаткувати проникання залізної засони".

— Конгресмен Джан Ренкін з Мізури, обговорюючи в Конгресі справу Катинського злочинства, окремо заявив: "Дозвольте звернути Вам увагу на злочини, поповнювані комуністичною Москвою проти християнського народу України, як своєю жорстокістю переходять катинську масакру. Бо в 1933 р. Москва виможгла голодом 3 до 5 мільйонів українців, які належать до найкращих народів Європи".

— В березні 1952 р. проф. Добрянський знову свідчив в сенатському комітеті закор-

ЗАКОЛОТ В ТАБОРІ "ФЕДЕРАЛІСТІВ"

Навіть раніше сподівався, де маскувалися закулісні комбінації, що призвели були до створення маріонеткового руху "українських федералістів". Як офіційний орган комітету об'єднання українських федералістів, поплився новий часопис-летючка "Незалежний Східняк". В передовій статті аноніми автори, що сховалися за займенником "ми", пишуть: "Без зв'язків, без коштів шукали ми можливість розпочати нашу справу. Знайшлися люди, що запропонували допомогу і приобіцяли не впливати ані на нашу волю, ані на нашу незалежність. Ми прийняли цю допомогу, видали б чисел газети "Східняк"... Наш рух почав ширитися і рости. Наша правда перемагає самостійницьку неправду... Багатом це не сподобалося. І

моря. Шойно економічна бльодада Криму владою гетьмана привнесла кримських татар добровільно шукати розв'язки свого національного існування в межах України як територіально-автономічної одиниці.

Помилку часів Центральної Ради продовжує дехто із живучих українців. Шановний публіцист В. Гришко у низці своїх статей "Анти-СССР" поміщених недавно в ульмівських "Українських Вістях", пропонує по упадку влади Кремля та розв'язання СРСР інтернаціоналізацію Криму та віддання того півострова під протекцію Об'єднаних Націй до часу остаточного вирішення долі тої географічної одиниці.

Ми не заперечуємо шляхетних мотивів в становищі Української Центральної Ради, як теж в недавній становищі В. Гришка; тим шляхетним мотивом було виконання засади самоозначення народів аж до останньої йоти навіть зі шкодою для майбутньої української держави.

Крим як самостійна одиниця існувати не може і ніколи існувати не буде, бо не має до того ані етнічних, ані економічних підстав. Не буде Крим належати до України, так буде він належати до якоїсь великої держави, що створить на Криму випадову базу проти України, як це було в історії останнього тисячоліття. Крим був проти української бази для візантійського царства, потім турецької імперії, а в останніх часах випадовою базою Росії проти України. Німеччина планувала через опанування Криму стати ризикальним чинником на Чорному Морю.

Для України Крим це база його чорноморської флотії; відомо ж що Севастополь на Криму був і є осідком російської чорноморської флотії. Крим як півострів глибоко висушений в Чорне Море є теж однією з природних баз для українських чорноморських воєнних сил. Географія, економіка та й оборонність України як чорноморської держави роблять належність Криму до України

(Продовження на 3-ій ст.)

Це наша порада державному департаментові в розв'язці східно-європейської проблеми...

Рестер і цитати таких і подібних голосів можна б продовжувати. Але вже і цих вистачить здати собі справу з розмірів і далекості праці Українського Конгресового Комітету і репрезентативного ним американсько-українського громадянства в обороні України та в користь української визвольної справи.

Напочатку я згадував про залізну засону брехні і облуди, яку створюють навіть тут в Америці вороги українського визволення та української державності. Ми намагаємось цю засону розірвати та показати Америці і світові правду про Україну та змагання і аспекти її народу. Ми робимо це нашими скромними засобами, ми маємо в тій роботі багато перешкод і неуспіхів, але ми виконуємо це завдання нічим не зражуючись і перед нічим не уступаючи, бо за нами правда і свідомість, що цим ми виконуємо нашу скромну, але рівночасно велику місію для добра нашої прибраної амеріканської батьківщини і нашого поновленого українського народу.

(Продовження буде)

Роман Долішський, полк.

ТАКТИКА, А НІЯНА КОЛІБОРАЦІЯ
(До 8-ої річниці бою під Бродами).

Друга світова війна зробила особливим модним поняттям колаборації. Це поняття не нове, а в суспільно-громадському значенні набрало в наші часи негативного змісту: співпраця окремих осіб чи груп з ворогом. Цим поняттям були означені напр. Кайслінг та його прихильники в Норвегії, або уряд Петена у Франції. Не беремо тут розглядати цього питання під кутом зору державної рани чи моралі Норвегії або Франції. Ми ставимо це справу на громадський форум у зв'язку з 8-ю річницею бою під Бродами, що його звала 1-а укр. дивізія, яку наші вороги, противники нашої незалежності, негайно зачислили до колаборантів. Зрештою, це нав'язувало і не було. Надзвичайно, однак, здавалося нас поставою окремих осіб і груп української еміграції, які українською школи обездолені дивізійники і пробували навіть в пресі причепити їм п'яту, "колаборантську". Правда, — це тільки поодинокі випадки, але вони все ж такі є характерними для оцінки політичної проблемності, настрою та вартості нашої еміграції. Річ ясна, що явно переважала більшість тих, що лишилися в Краю і тих, що виїхали на еміграцію, тих батьків, матерів, братів, сестер і дітей, що проважила і благоговіла своїх рідних на бік з одиначим ворогом, лише засвідчили, що компромісу з ним не визнає. А безкомпромісності в даваному випадку не має жадної "дипломатії".

Окреслимо побіжно, кількома словами дефініцію поняття колаборації. Вона може бути, наприклад, тоді, коли певні особи чи групи громадян якоїсь держави співпрацюють з ворогом, що окупував край. Такі факти відомі в історії світу, відомі існують держави. Як розглядати, яким критерієм міряти нашу конкретну подію, організацію нашої дивізії? Наша, колись могутня держава підступно заграна Москвою окупувала вітчизну. Цього кривдливо в 1917-20 рр. знов була розшматована і поволене сусідям на очах цілого світу. Ми знов стали нацією бездержавною, але непокореною духом. Всіма доступними засобами боролися ми з окупантами за свою державність. По відношенню до кого ми були колаборантами, коли край наш постійно був окупуваний сусідями? По відношенню до ворога з них? Москва часів Петра І. уважала також гетьмана І. Мазепу за колаборанта зі Швецією, яка під керівництвом Карла XII стала чи найбільшою тоді мілітарною потугою Європи. Мазепа програв бій, проте історія нація і чужинська признала за ним правду, а не колаборацію. Чи не має тут ідейного зв'язку, що всі останні десятиліття наших визвольних змагань червоною ниткою пронизують всі визвольні спроби Нації. Поміняючи надвичайно складні обставини, в яких творилися і існувала дивізія, її організатори та члени мали одну мету: в цей скрутний час мати зброю в досвідчених руках. До страчання ми не мали нічого, а зискати могли багато. Мимо трагічного вислідку бою під Бродами, який останнім часом досить широко навітлюється в українській пресі і літературі, врятовано найцінніше, що є на світі — життя сотням тисяч українських людей. Чи не найкращим свідченням в цьому відношенні є гнітливий англійський журналіст-публіцист, а британський прес-приводу 1. укр. дивізії: — "Зі всіх зол, що нависли тоді над Батьківщиною українців, вони вибрали найменше".

Ось опінія представника одної з найбільш демократичних країн у світі, представника західних альянтів, опінія, за яку так дехто "дримав". Цю опінію прийняв уряд ЗДА рішучою справою допущення кол. дивізійників на поселення. Ми знаємо факти з історії окремих держав, коли вони свідомо допускали колаборацію з ворогом, як тактичний засіб послаблення його, бо цього вимагала державна рана. Кожна держава, найбільша потуга в своїй боротьбі, збройній, чи відкритій, чи то в дипломатичній, придержувалася засади, що — "ворог мого ворога є мій приятель". Хіба не на цій засаді більшовицька Росія була прийнята в альянти для знищення гітлеризму, ця сама Росія, що була і є далі явним, непримирним ворогом цілого вільного світу, в першу чергу своїх колишніх альянтів? Чому ж ця засада мала би бути заборонена для нас, бездержавної нації, яка віками виступала всіма засобами, а останніми десятиліттями масаками, які ніколи в історії людства?!

Накінце, найважливіше, самі дії дивізії, постави воїнів дають її найкраще свідчення. Текст присяги: — "...та в обороні мого Народу і мого Батьківщини перед московсько-комуністичним наїзником не жалітимуть віддати своє життя", — став девізом дії цілої дивізії. Хотіло того німецьке військовоє командування, чи ні, проте ми з гордістю можемо заявити, що проти західних альянтів жаден воєн, жадна частина і дивізія цілком не дає одного стрілу. При першому стиканні з британськими збройними силами командувач УНА або окремі з'єднання вислали делегацію зі заявою, що частини дивізії складають зброю, бо присяга боротися лише з більшовиками на східному фронті. Натомість масою фактів, коли старшини, підстаршини та воєні дивізії рятували життя альянтським літунам збитих літаків в Словаччині і Австрії. Без будького взаємного порозуміння, йдучи за зовом совісті, немов сповнюючи свій обов'язок, дуже часто нарахуючи своє життя, кожен, хто зустрів такого літуна в районі розташування, випроваджував його в безпечне місце, рятуючи перед масаками озвірилої розагатованої націонал-соціалістичної толпи або перед гестапо, яке за садички таких літунов до таборів полонених не відставляло, лише винищувало на місці. Це факти, якими воля ніколи не хвалиться, навіть тоді, коли про них належало говорити, бо вважали, що поступили з наказом присяги і совісті.

В одній з дивізійних пісень воєні залюбки співали: — "За рідний край, за Нарід свій, за волю України". — За це, лише за це йшли воєні в бій під Бродами, хоча вигляд на перемогу не мали.

Дивізія постола тому, що були УСС, були УГА та Армія УНР, тому, що були Крути і був Базар. Воєні йшли в бій, щоб засвідчити, що змагання до своєї суверенної і соборної Держави, стремління до Волі і Права, завжди жевріють неугасимим полум'ям в Народі. Під Бродами впали невідомий залізничний воєні полк Ремболович, учасник 2-х Зимових походів і "недостріляний під Базарем, взірчений старшина та прецизний артилерист полк. Пайленко, що загинув від ворожого арт. стрільня, неустрашений пор. Рудичів, що стікаючи кров'ю повів сотню в останній бій, пор. Макаревич, який ніколи не схилився перед градом куль, щоб загартувати новичків, юний пор. Микола Гордиський, хоробрий командир сотні фізлієрів, дес. Карабін, стр. Самбір, що косили ворога з кулеметів до останнього відкуху та сотні, тисячі лягли на виду Маркіянів могили.

Біля чотирьох тисяч впадо під Бродами. Впали, щоб жити Україна!

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГЛОШЕННЯ ДО
ЮВІЛЕЙНОГО АЛЬМАНАХУ
"СВОВОДИ"

У зв'язку з 60-літтям "Свободи", яке припадає на 15 вересня 1953-го року, в Редакції "Свободи" вже приготувалось до друку великий Ювілейний Альманах "Свободи" на 1953-й рік. Альманах матиме багатий, ілюстрований зміст та повніший тираж ніж вже з кінцем цього року. Тому, що власне зі "Свободою" найтісніше зв'язаний багатобічний розвиток політичного, культурного, організаційного та господарського життя американських українців впродовж повних 60 років. Редакція Альманаху рішила віддати більше місця на оголошення численних наших громадських організацій і установ, як тих багатьох наших підприємств, яким "Свобода" впродовж свого віку не раз ставала в пригоді. Не зважаючи на великий тираж видання та збільшені кошта друку, ціна оголошень залишатиметься та сама, що й в попередніх роках: ціла сторінка — \$50; пів сторінки — \$30; чверть сторінки — \$20; одна восьма сторінки — \$12.50. Оголошення в Ювілейному Альманасі "Свободи" матиме не тільки велику практичну вартість для оголошених, але й загально-громадське значення. Всі оголошення в Альманасу висилати на адресу "Свободи" із допискою "Альманах". Оголошення прийматимуться найпізніше до кінця серпня ц. р.

Степан Курпач

ШКАГОВСЬКА ХРОНІКА

Нова кампанія У. Н. Союзу почалася 1-го липня ц. р. В новій кампанії візьмуть участь всі відділи У. Н. Союзу, зокрема, їх урядники, обов'язком яких є збільшити свої відділи. А збільшити їх легко! Треба лише вийти з хати з новими членами, бо звісно, що як не хоче гора прийти до Магомеда, то мусить Магомед прийти до гори! За останні два роки приєдналось до Союзового Дому нові кандидати в члени й самі зголошувалися. Тепер таких менше. В нашому місті є ще 6 тисяч добрих кандидатів в члени, з цього 3 тисячі новоприбулих, отже є ще стільки кандидатів, що є вже члени.

Може отже У. Н. Союз подвоїти свої ряди, а велику частину цієї праці треба зробити в новій кампанії! Треба згадати, що в члени У. Н. Союзу можна вступити що не тільки на Службі Божій в Домі відділів У. Н. Союзу у Українській Бесіді, де урядують відділові секретарі та збирають місячні вкладки.

Губернатор Пенсильванії Файн говорив у нас на Литовському Дні в Рівневі Парку (24 серпня там буде Український День!) в неділю дня 20 липня. Губернатор, якого в нас і на Середньому Заході не долюблюють за те, що своїми голосами причинився до номінації Айзенгавера а не Теффа, якого він був приятелем, заявив, що він готов лікувати республіканські рани, а прихилив на 30-ліття литовської незалежності (Америка визволила Литву тому 30 літ!) на запрошення повітового скарбника Івана Брензі, американця литовського роду, з яким в'язав його мільйоні спомини хлоп'ячих літ з міста Нантіков, в Пенсильванії.

На інший литовський маніфест в Маркет Парку на тиждень раніше говорив знов сенатор Доглес і конгресмен Босбі. Литовці вийшли підняти своїх інтересів і здобувати американську публічну опінію.

Свято Молоді влаштувала "Учительська Громада" в неділю, 22 червня в школі Шопена. Двадцять точок програми, було так добре вложено і виконано, що держали публіку в напруженні й не мучили її. Свято дали учасники курсів українознавства пафій св. Миколая й св. Володимира, Клубу Молоді, Пласту, музичної школи проф. Павлича та балетного відділу проф. Шутя. Маленька О. Шкодин зачала програму декламацією "Україна я маю ленька", а закінчив її пласту Рубчак зверненням до молоді. В програмі взяли участь Марія Нагорняк, Богдан Толочко, Володимир Гайдук, Гали й Валентина Цісар, М. Мотлюк й О. Михальцевич. Не можна же минути малого соліста О. Мидича з його "Де згода в семействі". З великої програми заслуговують на окрему увагу "Веснянки" Пласту й Таюк Писанок Клубу Молоді. Гарним доповненням була декламація Михальцевича "Вакція" нашого надійного поета Теодора Курпача. Проф. д-р Маркія Терлецький мав відповідне до програми вступне слово.

День У. Н. Союзу відбувся у нас в неділю, днь 13 липня в парадальному городі на Гітінс Ровд. Як минулими роками так й тепер День мав повний моральний й матеріальний успіх. Моральний, бо на день прибуло багато людей з близької й здалека, бо прийшли ті, які вже мало між нами показуються, які постарілися й поволі відходять в забуття. А Союзовий День розкривав що-року всю нашу мисливу в Шкагові, пригладував нам історію організації української громади, церков, відділів У. Н. Союзу, політичних організацій і т. п. Все те живе з тим людьми й з ними зйде до гробу, бо не родяться тепер серед нас літосці типу Нестора, щоб те все описати на вічну пам'ять, не родяться в Америці поети, щоб склали на папір те "Що діялось". Очевидно ж джерелом всієї історії американської України й її громад з пошито Ювілейні Книги У. Н. Союзу та різні "Свободи".

Фінансовий успіх "Дня У. Н. Союзу", рівнож був, бо прийшли старі знайомі, що цілий рік або й більше не бачилися, що тишилися одні друзі. Прийшли масово нові українці, нова активність, нова сила, що це не розвинулася якля, а вже й дається відчувати. Була й ця-року, вибір королеви популярності. Вибір випав не п-ну Семерак.

О. М. Галицький, парох православної церкви св. Софії, відійшов зі світу того ж дня, відійшов до неба, що його пам'ять, що цілий рік або й більше не бачилися, що тишилися одні друзі. Прийшли масово нові українці, нова активність, нова сила, що це не розвинулася якля, а вже й дається відчувати. Була й ця-року, вибір королеви популярності. Вибір випав не п-ну Семерак.

Відозва "ДОБРУСУ" в Німеччині

Україні, Сіні і Доньки поневолені Батьківщини!

Перед нами сумна дата в нашої історії. Наближається двадцять річниця дня, коли червона Москва видала вирок смерті над цілою Українською Нацією. Безсильний перед українським спротивом московський окупант заплянував фізично знищити український і інші непокінні йому народи.

7-го серпня 1932 р. такий вирок смерті був оголошений, як закон об охороні соціалістичної власності. Не всі зрозуміли тоді прихований сенс цієї постанови Москви, бо не було це в той час передумою для порушень цього закону. Українське село тоді це вірило в свої сили і жило в постійному активному і пасивному спротиві політиці червоної Москви. Але підступна Москва незабаром створила необхідні умови.

Збір урожаю 1932-го року з колосистих полів пішов весь в державні елеватори — під охорону військ ГПУ. Окремі колосистичні кінцисли на скошені поля збирати покинуті колоски, за що підпадали під кару за законом від 7-го серпня того року. Це були перші жертви українських селян в наслідок цього голодного закону Москви. Восени й

ПРИМ ТА УКРАЇНА

(Продовження зі стор. 2-гої)

конечною справою її здоров'я життя та повної незалежності існування як самостійної держави.

Приналежність Криму до Туреччини, як це було впродовж 300 літ за часів васальної залежності ханату кримського від Туреччини, було б найбільше неприродним роз'яснювати справу Криму. Поміж Україною та Туреччиною від двісті п'ятдесят літ існують принази відносини. Ми сподіюємося, що Туреччина й на майбутнє стане приятелем України так само, як вона ніколи з найбільшою зацікавленістю в повстанні самостійної України. Немає потреби, щоб за це півострова кримського, зовсім не потрібного для Туреччини, а безумовно потрібного для України, псулися принази відносини тих двох сусідніх народів зацікавлених в розпаді російсько-совітської імперії. Тому українцям слід більше інтересуватися справою Криму та підходити до її справи більш безпідставно, ніж до теоризування в ім'я утримання миру в цій закутній Європі.

Україна не думав у відношенні до кримських татар відступати від основ своєї вільної політики, себто від універсального примінення права самовизначення народів. Однак відносно Криму важко говорити про повні можливості примінення права самовизначення народів, як це виказує фактичні дані про край, історію та про населення Криму, про що в наступній статті.

(Докінчення буде)

Український День в Рівневі, підготовка до якого йде ще від місяця січня, перейшов ще одну метаморфозу. Влаштують цей день "Комітет Злуку українських Організацій" і Ліга Американців України. Головою комісії, зложеною з 4-х педагогів музичного світу. Попис учнів, що попереднього дня були змучені іспитами, був на високому музичному рівні. До попису ввійшли композиції Баха, Вівальді, Бетовена, Листа, Чайковського, Шутя, Барвінського, Келаре, Данкілі і інші. Виконавцями програми були: Людмила і Ніна Ляхів, Олена Білоус, Лесь Шебелюк, Ляля Вічаренко, Міросла Нагорняк, Слава Христинська, Соня Онуферко та Вол. Гайдук.

Значить, крім політики, політичних імпрес й "файтів", се це в нас час й на музику, яка як відомо, ушляхотнює людину. Про проф. Івана Павлича, довголітнього педагога Вищого Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, а теперішнього управителя курсів можна сказати устами одного з членів музичної іспитової комісії, що на терені Шкагові він веде корисну роботу для нашої громади, з чого не лише він, але й вся громада можуть пишатися.

Філія "Добрусу" підготувала протикомуністичну маніфестацію, при нагоді якої має зокрема виділяти справу Вінічів, місця великої масакри українських патріотів. В програмі візьмуть участь й американські визначні люди, приїде й п. Фогелер, якого скопили мадерські комуністи й передержали в тюрмі. З українського боку візьмуть участь очевидці цієї трагедії. Подібна маніфестація відбулася в Нью Йорку з повним успіхом. Обов'язком шкаговської громади є прийти в неділю дня 3 серпня до Шопен Школи, де крім звичайної вічевої програми, буде висвітлений фільм про "Вінічів".

УВАГА!

ВИЙШЛА З ДРУКУ НОВА КНИЖКА

Проф П. КОВАЛІВ

НАГОЛОС

В УКРАЇНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ

Книжка призначена для шкіл, студентів, педагогів, письменників, поетів, промовців, проповідників, священнослужителів, дикторів, (спікерів), декламаторів, акторів, співаків і всіх, хто вивчає чи в розмові живих рідної мови й бажав говорити по-літературному.

ЦІНА: \$0.75

Наклад книжки обмежений, тому поспішайте вислати замовлення разом з належністю на адресу: "СВОВОДА", P.O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВІДГУКИ ДНЯ

ДІДО І ВНУН

Коліс, так як ти, вчу, сидів біля мене тої тато, а я розказував йому про Сігових Стрілців, про Українську Армію, про наші бої з ворогами України. Ти неодноразово згадував про Україну. Гарна вона, вчу, що краю землі на світі немає, але не дав ти Бог доброї долі. Кожний сусід хоче й для себе. Відбродивався наші народ на всі боки, тим то так багато, хлопці, могли на ній, а то й незаконних кісток — то не ваз, луках і лісах українських.

В останній війні билася за неї москалі і німці. Спершу перемалали німці, а як уже їм духу не стало, то — казали нам: "Помогайте, а ми вам щось за це дамо..." Ми знали, що вони нічого не дають, але ми й знали, що треба брати зброю в руки.

І тоді твій батько каже до мене: "Я їду тату".

І пішов.

І вбрали його в німецьку однострій. Але серця німецького не дали йому, бо не могли, бо на те не мали сили.

І тоді подумав я: Що знайти однострій? Чи не носили ми, Стрілці, спершу мадерських однострій? У кожній однострої, вчу, можна прислужитися Україні.

Пішов і я, хог уже старий був. І пішло багато таких молодих, як твій батько, і таких старих, як я.

Дванадцять тисяч хлопців як шкло, і тисяча старих, як золото.

І вийшла Перша Українська Дивізія на фронт, під таке мале містечко Бродів, бодей воно було запалоса.

Був тоді місяць липень, мій вчу, так як тепер. Тільки той липень був на нашої рідній землі.

Шуміло на полях збіжжя, текало на жемці. Але нікому було його жати.

А тепер іди вже спати, мій вчу. Нехай тобі твій татусь присниться. Та не тоді, коли гине від ворожої кулі, але тоді, коли косиш з кулемета ворожі лави, як добрий косар траву на сіножаті.

Такий батько нехай тобі присниться.

Галактион Чіпка

Альманаху дєні Сенатори знайдуть свої фотографії та відмітки з їх промов, що вони колись виголосили на користь України.

Далі, — визначні гості Конгресу, як Міністер Внутрішніх Справ О. Чепмен, генерал Л. Гросс, адмірал А. Керк, політична діячка Індія Едварде, голова Комісії Діппі О'Коннор та інші, — малі промови на Конгресі, — нині їм посилюються всі українські часописи та українські видання англійською мовою, де були уміщені їх промови, як доказ широкого відомого виступу цих визначних особистостей серед українського суспільства.

На черзі — видання Збірника Конгресу, куди мали б увійти всі доповіді, звіти та резолюції Конгресу і список усіх делегатів. Збірник мав би стати документом певного важливого етапу в житті американських українців та вихідною точкою для дальшої праці. Про це рішати Екзекутива Українського Конгресового Комітету на першому засіданні.

В. К.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками тринадцяти мільйонного Союзового майна!

ДО ВІДОМА РАДІОСЛУХАЧАМ!

Від 6. серпня, кожної середі матимете нагоду слухати о год. 10-їй ввечері години українських мелодій, — радіо-програми, Романа Маринювича в Нью Йорку, що передається із радіостанції WURL, хвилі 1600 (160, 16).

Перша радіопередача 6. серпня, о год. 10 ввечері. Всю кореспонденцію з'являну із цього нового радіо-програмою, прошу скермовувати на адресу:

UKRAINIAN MELODY HOUR

RADIO STATION WURL

41 — 30 — 58th Street, Woodside 77, L.I., N. Y.

Tel.: Newton 9-3300 або Trafalgar 4-3488

або Circle 6-4188 (R. Marynowych)

АБІТУРІЄНТИ

української таборової гімназії ім. Олеси у Ганновері, що зложили матуру в 1949 р., діляться з громадянством сумною вісткою, що уночі з понеділка на вівторок померла нагло наша дорога незабутня товаришка

ДАРІЯ ЛУЦЕНКО

Похорон відбудеться у СУБОТУ, 26. ЛІПНЯ, о 9. год. рано з похоронного заведення на Брукліні, Bedford Ave., 5 St. Діаіз з Нью Йорку: Canarsie Line.

В НЕДІЛЮ, 27. ЛІПНЯ 1952 Р., В ГОД. 8. РАНО буде відправлено в церкві св. Михайла в Балтимор ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

З ПАНАХІДОЮ

в третю річницю трагічної смерті

бл. п.

Івж. БОГДАНА ГАЛУЩИНСЬКОГО на яку запропонує всіх Рідних, Приятелів і Знайомих Дружина, син і донька.

МАСОВИЙ УБИВНИК — ПРОКУРАТОРОМ

Белика національно-російська газета „Суворова“, орган російських військовиків на еміграції, що посилається у Буенос-Айрес в Аргентині, принесли в одному з останніх своїх чисел сенсаційний звіт, який у випадку справдження поміщених ревелцій, може кинути зовсім нове навістрелення на тієї „морду в Катині“, але тепер і нюрнберзькі процеси проти „воєнних злочинців“.

За „Дойче Нахріхтен“, одином бразильським шоденним у німецькій мові, ч. 1302 від 27. 5. 1952 р., що посилається у Сан-Павло, подаємо найважливіші виїмки з цієї сенсаційної статті.

„В р. 1941 знайшли настипаючи німецькі війська в лісі, недалеко від с. Катинь, смоленської округи, трупи 12.000 польських старшин, які, мабуть, сподівалися, що зможуть їм можливість зловитися з аліантантами з метою продовжувати боротьбу. Але ці старшини, являються клясичними жертвами комуністичної совєтської влади і тому мусять

ПРАЦЯ

ПОРТГА на кілька годин від 6:30 по полудні. Голосити щоденно між 3 і 5 год. за винятком суботи і неділі.
15-25 WHITEHALL STREET
Room 210
New York City (near S. Ferry)

ЖІНКА у віці між 40—50 літ потрібна до роботи в домашній праці до 3 осіб. Зарплата окладна близько \$10.00. Платня після умови. Зголошення: Mrs. A. SPIVAK, Pine Brook Rd., Spring Valley, Teal. Spring Valley 6-2396.

НА ПРОДАЖ

На продаж добре вироблена **ГРОСЕРІЯ** на долині міста в Нью-Йорку. Торгує тижнево \$1,500 і більше. 3 кімнати до мешкання. Рент невеликий. Ціна приступна. Хто купить, що просити, не показує. По ближній інформації телефонуйте від 9 до 12 ранку, а увечері від 6 до 11.
AT. 9-6650.

ГРОСЕРІЯ (споживча крамниця) в Jackson Heights, L. I. N. Y. За крамницю 3 кімнати. Міс. чини за все разом \$75. Дуже добре підприємство. Продажна ціна \$4,500. — Ліз на 4 роки. William Chupa, 33 St. Mark's Pl., New York, N. Y. Tel. OR. 4-5340.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 E. 3rd St. (коля 2nd Ave.) NYC
Tel. GRamercy 5-3993

Внутрішні недуги Fluoroscopia, X-Ray, Electrocardiograph, Analysis. Переводимо аналіз крові для подружжя дозволя. Офісні години: щодня 1-3 і 5-8 р.м. В неділі від 10-2 по пол.

Dr. S. CHERNOFF
223-2nd Ave. (cor. 14 St.) NYC
Tel. GRamercy 7-7697
Острів догоспосади недуги чоловіків і жінок: Шкірні, X-Ray, Родути жінки лікуємо без операції. Переводимо аналіз крові для подружжя дозволя. Офісні години: Щодня від 10 раню до 6:45 вечері.
У суботи 10—1. У неділі зачит.

ОКУЛИСТ

ВСІКІ ХВОРОБИ ОЧЕЙ
лікує спеціаліст — окуліст
Д-р ОСИП ЖАНБЕР
Години прийняття:
серета, п'ятниця, субота 10-12
понеділок, серета, п'ятниця
5:30-7:30
35 E. 7th St., New York City
Tel. OR. 4-8038

УВАГА! УВАГА!
„Часте читання веде до просвіти!...“
ДОПОВНИТЬ СВОЇ КНИГОЗБІРНИ ПІСТУПНИМИ КНИЖКАМИ:

1. Д. Донцов: Дух нашої давнини (нове видання) — \$2.00
2. М. Гоголь: Ревізор — .75
3. Ф. Ніцше: Так мовив Заратустра. 2 томи по — 1.00
4. Ю. Вачинський: Укр. еміграція в ЗДА (велика опр. книга) — 2.50
5. П. Ковалів: Наголос в укр. мові — .75
6. Б. Лепкий: Теорія. 2 томи в гарній опраці разом — 7.50
7. П. Свй: Теорія політики — .50
8. Доманський: Словар чужих слів і виразів — .50
9. Ф. Ахсієв: Начерк соціології — 1.25
10. Б. Лепкий: Маркіян Шашкевич, життєпис, критика, творчість — .40
11. Б. Гринчишч: Ясні зорі — .50
12. І. Котляревський: Мескаль чариник — .25
13. Н. Н.: Театральні мистецтва — .35
14. І. Франко: Борислав містечко (драма) — .40
15. В. Липинський: Реалізм і Церква в історії України — .75
16. Чоловік і Жінка — .50
17. Фізика для вищих класів і самонавчання — 1.25
18. Янів: Шухевич-Чупринка — .50
19. Кий і Значення Традиції — .30
20. Вячеслав Липинський — .30

Понадто: Читанка для Нар. Шкіл, Мапа України, Казки для Дітей, та всілякі Пластинки-Рекорди а вишнікові збори!

Замовлення виконуємо точно і швидко! Хто відідає Нью-Йорк, хай не забуває відвідати Українську Книгарню ТОВЕРЛЮ!

„HOWERLA“
Ukrainian Bookstore
41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

крісла, приступив до Герінга і вимахував руками немовби хотів його бити. Герінг ухилився перед ударом, несподівано випростався і в приваєності цілої аудиторії, що заповняла судову залу, ударив Руденку в лице. Цього Руденку не міг уже стерпіти, він вихопив револьвер з кобури і двічі вистріляв в сторону Герінга. Але по причині великого хвилювання його рука дрижала і тому стріли не поцілили. Кулі, від яких Герінг устегихувався, попали у варту. Один американський офіцер і один серкант були вбиті...

Слідуючого дня Беромюстер продав свої радіопереписки про нюрнберзький процес. На наступному засіданні Суду попросив предсідника Герінга предложити документ, про який була мова та в цей спосіб доказати, що 12.000 польських старшин були розстріляні на основі дійсно існуючого доручення совєтського правління. „Ну, викиді!“ — сказав дозволити Герінг — „прошу мого оборонця передати цей документ Судові“. „Цей документ сфальшований!“ — закричав Руденко до свого місця. „Німіці замордували цих офіцерів, а тепер хотять на нас вини звалити“. „Суд дослідить цей документ з метою ствердження, чи він правдивий, чи фальшивий!“ — заявив спокійно предсідник — „прашу пана оборонця передати документ Судові“. Документ був переданий. Суд записався до змистом документу і виваж його правдивим. Цей документ стверджував, що совєтський полковник Руденко був дійсно уповноважений своєю владою убити цих 12.000 інтернованих польських старшин.

„А тепер повідомляю слухачів, що інформація про справу замордування 12.000 польських старшин у катинському лісі надавана з судової залі нюрнберзького суду зістали заборонені і ми не будемо їх далі пересилати!“ — закінчив спікер.

Крім мене слухали ці радіопереписки станції Веромюстер багато інших мешканців табору скитальців у Фельдкірх і тому самозрозумілий є, що ми не були одинокими слухачами“. — Підпис М. Борель.

Якщо б ці репелції російської газети відповідали правді, так виходило б, що один із найжорстокіших масових убивників грав на нюрнберзькому процесі роллю обвинувача... цими словами закінчує „Дойче Нахріхтен“ статтю про страшний долю польських полонених офіцерів у совєтській неволі та про

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Клівленд, Огайо

В поклоні Героям

В неділю, дня 25 травня ц. р. відбулася заходом Злучених Організацій міста Клівленду в великій залі Укр. Нар. Дому в год. 7. вечером Академія в честь Вождів.

Свято відкрив голова Злучених Організацій п. мец. Малицький, після чого муж. хор під управою п. Садовського відспівав 3 пісні, а то: „За рідний край“, „Ой Морозе“ і „Вже більше літ двісті“ з милым баритоновим сольом п. Боднара Володимир.

Далше слідувала „серія“ промов, а то: інж. Тарасюк, інж. Креха і в часі перерви надпрограмова інж. Гергеля (в справі збірки на Укр. Конг. Комітет). Тим разом публіка вже не могла нарікати на брак живого „пламенного“ слова, а деякі її репрезентанти таки наивно стверджували, що академія, а згл. промови вистачить їм сміло до кінця 1952 року. Очевидно, що одна промова була б вповні вистачила, але всього є „політика“. Цікаво лише, як почувався „показульовий спринтер“ цього морального неспіху як то у нього зродилася така „світла думка“, що прим. „про Петлюру повинен говорити лише православний“. Правдиво зборничке думання!.. А на майбутні всі „показульові актори“ нехай мають відвагу виступити явно „на сцену“, як хочуть перенести в останній хвилині нічим неоправдані зміни в програмі, а не вводити анархії в наше зорганізоване життя.

Після „офензивної“ промови відграв мистець Кітаский на бандурі. „Думу про Симона Петлюру“. Згідно з заповідями мистця, дума ця мала потрапити до нас від кобзаря Кочуренка, якого приблизно в 1937 році розстріляли за це більшовики. Далше п. Кавкова віддеклямувала гарно „На смерть Вождя“, О. Гринця. Закінченням програми був мистецький виступ квартету бандуристів Кітаского, що відспівав при аккомпаніменті бандур „Чуєш брате мій“, „Упав стрілець“ з ліричним теноровим сольом п. Назаренка, „Ой у лузі червона калина“, „Гей на горі там жінки жууть“, „Соловейку, брате мій“ і „Марш України“.

ролю, яку в цьому масовому виставі відграв совєтський „прокуратор“, полк. Руденко. Подар І. О. М. („Праця“, Бразилія).

УКРАЇНСЬКА ФУТРИЯ РОБІТНЯ В НЬО ЙОРКУ Roman KUSSOFF

41 W. 57th STREET (5th Floor), (між 5 & 6th Ave.) NEW YORK CITY

Коли задумете справити нове футро, переделувати, напирати, або дати до скоху, так порадитесь в цій справі з досвідченим скірником Романом Кузовом. Він напевно подбає, щоб ваше футро, джакет чи ковпир були зроблені по найновішим фасонам, солідно та з найкращих матеріалів.

Ціни приступні. Інформація на телефон: PLaza 9-4238.

Перевозки — місцеві — Далекобіжні
УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. БОГАЧЕВСЬКИЙ
335 E. 6th STREET, NEW YORK 3, N. Y. — Tel. OR. 3-2484

„Впродовж багатьох років моє життя“, вона жадібно мепотіла, „я знала мало щастя. Я ждала довго на тебе, Тарзане. Чи ти мене не любиш хоч трішки?“ „Я знаю тебе тільки одну годину“, він відповів. „Квітка не росте в насінні, але ступнево, і так росте й любов. Це моя відповідь“.

(слова Вагнеро, муз. Кітаского).

Публіка була дійсно захоплена грою мистців так, що не хотіла їх випустити зі сцени. Квартет бандуристів Кітаского полишив дуже гарне враження і в головній мірі припинився до піднесення мистецького рівня Свята. Академію закінчено Нац. Гимном і „Не пора“.

Академічні вечори В дні 17 травня 1952 р. вголосив дир. Михайло ЖДАН свій надзвичайно цікавий доклад на тему: „Геологічні профілі України“. Вже на самому вступі зазначив прелегент, що з огляду на велике багатство матеріалу, доклад буде дуже схематичний, причому він, залишаючи на боці палеонтологічний підхід до справи, роз'ясуватиме проблеми з точки зору палеогеографії.

Свій власний доклад почав Шан. Промовець історією повстання землі, доводячи, що на підставі „книги седиментів“ історію повстання землі можна поділити на ери, періоди, епохи й т. д. Поділ цей достосував Прелегент до історії повстання земель України. За довго було б подавати тут докладний зміст доклада, треба ствердити однак, що ми мали нагоду довідатися про всі ці міни, які впродовж довгих мільйонів літ відбувалися на українських землях. Як у калейдоскопі пересувалися перед нашими очима образи України в поодинокі й геологічних ерах та періодах. Ми заслухали, як чергування морів і суходолів, епігенези та складання руху теренів нашої землі, інвазія льодовиків та їх відступів, дали у висліді сьогоднішні красиди нашої батьківщини. І знову один актуальний доклад про пізнання нашої батьківщини залишив гарний резонанс посеред аудиторії. Дискусію над докладом відкрив дир. В. Радзкевич, голова Комітету Акад. Вечорів, зазначуючи на вступі, що цікаво було б по-

чувти ще один доклад на подібну тему, а саме: Де шукати причини мінеральних покладів на Україні? В дискусії забили голос: пл. дир. Вачинський, інж. Курах, дир. Вігун, Л. Винар і інші. Дискутант порушували справи творення лесу і чорнозему на Україні, згадували велике значення для геології проф. Київського університету — Тутківського, порушували справу вулканічних пород на Карп. Україні й т. п.

Дня 31 травня ц. р. в год. 7 вечером вголосив д-р Гурко Іван доповідь на тему: „Іван Франко на тлі доби“. Промовець змалював постать Івана Франка в самих позитивах, а навіть виключних суперлативах тоді, коли 60-ті роки, які зродили Франка, представив Промовець у дуже чорних красках, так неначе б то Промовець забув, що в тому часі ми вже мали ряд наших часописів, ряд визначних людей, які аж ніяк не підтверджували виводів Промовця. То ж не дивися, що цей наскрізь суб'єктивний підхід Промовця викликав дуже оживлену дискусію, в якій забили слово пл.: дир. Радзкевич, інж. Курах, проф. Дуб, Л. Винар і інші. Дискутант представили у зовсім іншому світлі 60-ті роки, стверджуючи негативний вплив Драгоманова на Франка, бо Драгоманов винув Франка у вир політичного життя, через що Франко трапив час, потрібний йому на письменницьку працю та

ЮБЕЛІР CHARLES & CHARLES

191 Ave. B, Corner 12th St. New York 9, N. Y. Telephone: CA. 8-1889

Годинарик і юбелір від 1905 р. Агенція на гарні швайцарські та американські годинарики та біжутерію. Всю працю виконується у власній роботі. Один рік гарантії.

БАКАЦІЯ

ФЛАРІДА. Хто з українців має замір їхати на вакації до Майї, Фларіда, то прошу зайти до українців. Маємо до винайму кабін з кухнею або без, по дуже приступній ціні. Зголошуйтеся на адресу: LITTLE INN'S COURT, 13760 Biscayne Blvd., Miami 38, Fla., or Route US 1. Paul Walczuk, Prop.

ДЛЯ УСПОКОЄННЯ ДЕЯКИХ БОЛІВ РЕВМАТИЗМУ АБО НЕВРАЛЬГІІ

АНТРО таблички надаються на пробу. Чи можете успокоїти в дечим болі РЕВМАТИЗМУ або НЕВРАЛЬГІІ? Винайдіть це самі для себе без жадного ризику. Вишліть оце повідомлення до KINGSLEY CO., Box 415, Dept. 13, Peekskill, N. Y., а звідти вишлють вам поштою багато чудових табличок АНТРО, за які ви заплатите поштареві \$3.00, а до того коштів післяплата за доставку. Якщо, після зажиття цих табличок згідно з вказівками, ви не зможете написати, що це вам допомогло на ваші болі, то вам звернуть усі ваші гроші на наше бажання. Отже не терпіть довго, не спробуйте зажити АНТРО.

Імя _____ Адреса _____ Місцевість _____ Стрейт _____

Evergreen 3-4450
FILL YOUR BINS NOW
Spring Prices
IN EFFECT
MAPLE Coal & Coke Co.
antracite FUEL oil bituminous OIL BURNERS
SALES & SERVICE
72-74 Box Street
BROOKLYN 22, N. Y.
Федько Кудлак.

ТАРЗАН, ч. 2880. Образа.

створював собі непотрібно воногів. Зрештою Франка можна би різно насвітлювати й знаходити різний підхід до нього. Фактом лишається однак, що Франко був великим учитем, поетом, письменником, науковцем, камейарем і революціонером! І таким він остав завжди в душах українського народу, для якого він ціле життя „страждав“, бо „все, що мав у житті, він віддав для одної ідеї“!

Д-р О. Наклович

Кожний свідомий українець та кожна свідомка українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

МИХАЙЛО ШПАК, член 218 від. У. Н. Союзу в Кемпбел, О. номер по короткій небузі 22, червня 1952 р. Похідний родився 1890 р. в селі Ольшаниці, пов. Лиску, Галичина. Похований у місті Нью-Йорк. Поховання Маріє, 4 синів і 4 братів. Похорон відбувся 25-го червня при участі родичів, членів від. 218, приятелів і знайомих з погребового заведення та римо-кат. церкви, а відтак на цвинтар Кальварія в Нонгастон, О. — В. Н. П. М. Стахура, секр.

ДУЖЕ ВАЖНА КНИЖОЧКА ЗДОРОВ'Я, ДІЯ ХОРИХ, ЯКІ ХОРЮТЬ ДОВІШНІ РОКИ.

На ревматизм, катар, олдер у жолудку, біль під грудями, перестуда, кашель, біль нирок, біль голови, недуга нервова, каміня в жолудку, каміня жовчові, біль міхура, недуга шпирна і інші недуги. Хорі знайдуть полегшу. Пийте по безплатну книжечку здоров'я. Адресуйте: BRADLEY HERB Box 224, Cooper Station New York 3, N. Y.

ПЛАСТИНКИ „СТІНСОН“

Плити „Стінсон“ продаються у всі частини світу. Ми маємо найбільший вибір найкращих українських плит в Америці. Вимагайте в Вашого продавця грамофонних плит повний безплатний каталог українських і російських плит фірми „СТІНСОН“. Якщо в нього не знайдеться нашого каталогу, то пишіть до нас безпосередньо на адресу: UNION SQUARE MUSIC SHOP, Inc. 27 Union Square West, N.Y.C 3, cor. E. 16th Street, Dept. U. S.

DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Marks Place NEW YORK, N. Y.
ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ!
Солом'яні капелюхи від \$1.25, а з Імпортованою панамі від \$2.75.

Далше пригадуємо, що маємо відділ МУЖЕСЬКОЇ ГАЛІНТЕПІ, а саме: першої якості сорочки, спортивні сорочки з короткими рукавами, дошеники, піджаки знятої марки: „Jayson“, „Fruit of the Loom“ і „Reis“.

Просимо зайти і переконавшись про високу якість матеріалу та низьку фабричну ціну! — Говоримо по українськи. Слухайте наш оголошення по радіо-програми п. Мельника кожної неділі між 7—8 год. рано на хвилі 1480, (станція WHOM).

Отворено щоденно до 8:30 веч., в п'ятницю і суботи до 10:00.

DUNLEY HAT SHOP
14 ST. MARK'S PL., (Іст 8. вул., Bet. 2 — 3 Ave.) NEW YORK

УВАГА! Емігранти з Провінції! Хто знає технічне креслення або читання техн. рисунків, той зможе дістати добре платуні і легку працю. Таке знання можуть дати Вам одинокі курси технічного креслення заочною дорогою. Домогатесь інформації.

Інж. K. CERKEWICH, 350 Grove St., Jersey City, N. J.

ТЕПЕР ПОРА ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОД. МЕХАНІКІВ І КУРСИ ІЗДИ

GR. 7-8951.

КУРСИ МЕХАНІКІВ КУРСИ ІЗДИ АВТАМИ
Постарасімося для Вас про екзамен Лайсенсу. Наші учні дістають диплом. Помагаємо в одержанні праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ І НЕДІЛЬНІ. Інструктори фахівці. Залож. в 1916.

L. TYCHNIEWICZ, директор METROPOLITAN AUTO SCHOOL 155-2nd Ave., біля 10th St. NEW YORK CITY

ДР. ДЕРУГА
З європейським дипломом. Недуги міхура, шкіри, крові а недомогання тазових органів. Нервовість, Ослаблення залоз, Катаральний стан, Структура, Улькус (боляк). ОГЛЯДНИЙ І ВАДАННЯ КРОВІ \$3.00. У будні: 10—2 а 4—9 годин. 128 EAST 86th STREET Над аутикою підземки Лексінгтон Елено.

Центральне положення, догідний добуток звідусль. Окремі ждальні для жінок.

ІВАН КОВАЛЬЧИК FUNERAL HOME COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ NEW JERSEY

Ціни приступні для всіх. Обслуґа чести і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як і день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street, JERSEY CITY 2, N. J. Tel. BErgen 4-5131

В. Володимир Пархуч
український погребник Відповідний гідний похорон по умірований ціні. Модерна Каплиця БЕЗПЛАТНО. Кличте в день і вночі: W. W. PARCHUC Funeral Director Licensed N. Y. & Connecticut 439 E. 5 St., New York City Tel. ORegon 3-2057 S. PARCHUC—Notary Public

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК Заряджує погребам по ціні так низькій \$150 як Обслуґа чести і найкраща

JOHN BUNCO
Licensed Undertaker & Embalmer 437 EAST 5th STREET New York City Dignified funerals as low as \$150. Tel.: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦІХ. Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.

PETER JAREMA
129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2508